

Já jsem pravý vinný kmen!

Já jsem pravý vinný kmen!

5. NEDĚLE VELIKONOČNÍ CYKLU B

Evangelium (Jan 15,1-8)

Ježíš řekl svým učedníkům: „Já jsem pravý vinný kmen a můj Otec je vinař. Každou ratolest na mně, která nenese ovoce, odřezává, a každou, která nese ovoce, čistí, aby nesla ovoce ještě více. Vy jste už čistí tím slovem, které jsem k vám mluvil. Zůstaňte ve mně, a já (zůstanu) ve vás. Jako ratolest nemůže nést ovoce sama od sebe, nezůstane-li na kmeni, tak ani vy, nezůstanete-li ve mně. Já jsem vinný kmen, vy jste ratolesti. Kdo zůstává ve mně a já v něm, ten nese mnoho ovoce, neboť beze mne nemůžete dělat nic. Kdo nezůstane ve mně, bude vyhozen ven jako ratolest; uschne, seberou ji, hodí do ohně a hoří. Zůstanete-li ve mně a zůstanou-li ve vás moje slova, můžete prosit, oč chcete, a dostanete to. Tím bude oslaven můj Otec, že ponesete mnoho ovoce a osvědčíte se jako moji učedníci.“

K POROZUMĚNÍ TEXTU

Já jsem pravý vinný kmen a můj Otec je vinař. Tato obrazná řeč je podobná té, kterou nalezneme v 10. kapitole Janova evangelia o dobrém pastýři (evangelium minulé neděle). V obou se setkáváme se slavnostním vyznáním „já jsem“ (+ označení), v obou jde o hluboké spojení učedníka s Ježíšem. Ježíš je oním pravým vinným kmenem: přívlastkem „pravý“ se podtrhuje kvalitativní výjimečnost a jedinečnost. I Otec je vtažen do této obrazné řeči. Navzdory tomu, že hlavní myšlenkou úryvku je „zůstat v Ježíši“, Otec nehraje žádnou vedlejší roli. Jeho činnost vede k přinášení ovoce a to je cílem.

Vy jste už čistí tím slovem, které jsem k vám mluvil. Zůstaňte ve mně, a já (zůstanu) ve vás. „Být čistý“ neznamena jen „být očištěn od hříchů“, ale (v linii metafor o vinném kmeni) být vytržen ze smrti/temnoty do životodárného společenství s Ježíšem: skrze Kristovo slovo je člověk „očištěn“ a uschopněn nést ovoce. Jeho slovo není jen „informace“, ale duch a život: proto má moc převést ze stavu „bez Boha“ (v temnotě smrti) k životu ve společenství s Kristem. Tento proces „přenesení do Božího životního prostoru“ se biblicky nazývá „posvěcení“. Následující výzva „zůstaňte ve mně“ pak znamená „zůstaňte v tomto mém slově“. Obraz vinného kmene je nyní objasněn pomocí „imanentní formule“: vy ve mně a já ve vás. Ta se vyskytovala už v eucharistické řeči (Jan 6,56).

Kdo zůstává ve mně a já v něm, ten nese mnoho ovoce, neboť beze mne nemůžete dělat nic. Kdo nezůstane ve mně, bude vyhozen ven jako ratolest. Tyto dva verše činí výzvu „zůstat v Kristu“ naléhavější a hlouběji zakotvenou. Apel „zůstat v Kristu“ je o to naléhavější proto, že „beze mě nemůžete činit

nic“. To je zásadní věta pro sebeporozumění křesťana při veškerém úsilí a snažení. Plasticky je vyličen sebeodsouzení toho učedníka, který opouští Krista. Suchá ratolest bude vyhozena ven, podobně jako „vládce světa“ (Jan 12,31).

Zůstanete-li ve mně a zůstanou-li ve vás moje slova, můžete prosit, oč chcete, a dostanete to. Není přislíbeno vyslyšení jakékoli modlitby, ale právě té, která vychází ze zůstávání v Ježíši, v jeho slovech. To je totiž modlitba, která prýští ze samotného Syna, a proto je neomylně vyslyšena. Jistota vyslyšení je jedním ze znaků „svobodné důvěry“, kterou učedník chová k Otci.

Tím bude oslaven můj Otec, že ponesete mnoho ovoce a osvědčíte se jako moji učedníci. Oslavení Otce skrze modlitbu znamená, že vyslyšením Otec ukáže svou moc, a tím se zjeví, projeví svou slávu (a tak se oslaví). V tomto krátkém úryvku se tak z několika úhlů popisuje „nesení ovoce“: Otec činí vše, aby bylo hojnější ovoce (v. 2), učedníci spojení s Kristem přinášejí bohaté ovoce (v. 5) a Otec slyší modlitby učedníků, aby oni přinášeli mnoho ovoce.

SHRNUTÍ

Obraz vinného kmene nesoucího ovoce (srov. starozákonní pozadí Jer 2,21; Iz 5,1-7; Ez 17; Oz 10,1) je třeba brát jako celek (životodárná jednota s kmenem jako podmínka přinášení ovoce). Všechny jednotlivosti jsou tomuto celku podřízeny. Ovocem jsou skutky jakožto přirozený projev nového života v Kristu. „Být čistý“ neznamena jen „být očištěn od hříchů“, ale (v linii metafory o vinném kmeni) být vytržen ze smrti/temnoty do životodárného společenství s Ježíšem: skrze Kristovo slovo je člověk „očištěn“ a uschopněn nést ovoce.

VÝZVA NA TÝDEN

Zamysleme se

Mladší:

Občas máme doma na stole nějakou kyticí tulipánů nebo kočiček. Určitou dobu jsou krásné, ale protože jsou odříznuté od cibulky nebo kmene, za čas zvadnou nebo uschnou a už nerostou. Pán Ježíš říká, že by to bylo podobné i s námi, pokud bychom nebyli napojeni na něj. Když s ním spojení jsme, můžeme růst, můžeme „vykvést“ (např. dělat radost druhým) nebo také přinést plody (např. někomu s něčím pomoci).

Starší:

Jedno děvče z Čech jednou mluvilo s chlapcem ze Sýrie. Pak jí najednou došlo, že by si neměla tolik stěžovat na poměry u nás, ale vnímat více utrpení druhých. Ježíš říká: „Zůstaňte ve mně.“ Můžeme teď zkusit odhlédnout od své situace a vlastních bolestí a víc přemýšlet nad Ježíšovými bolestmi. Proč musel procházet křížovou cestou? Proč měl na sobě rány po hřebech? A proč byl nakonec hrob prázdný? Tak s ním třeba můžeme být víc svou myslí, ale i srdcem.

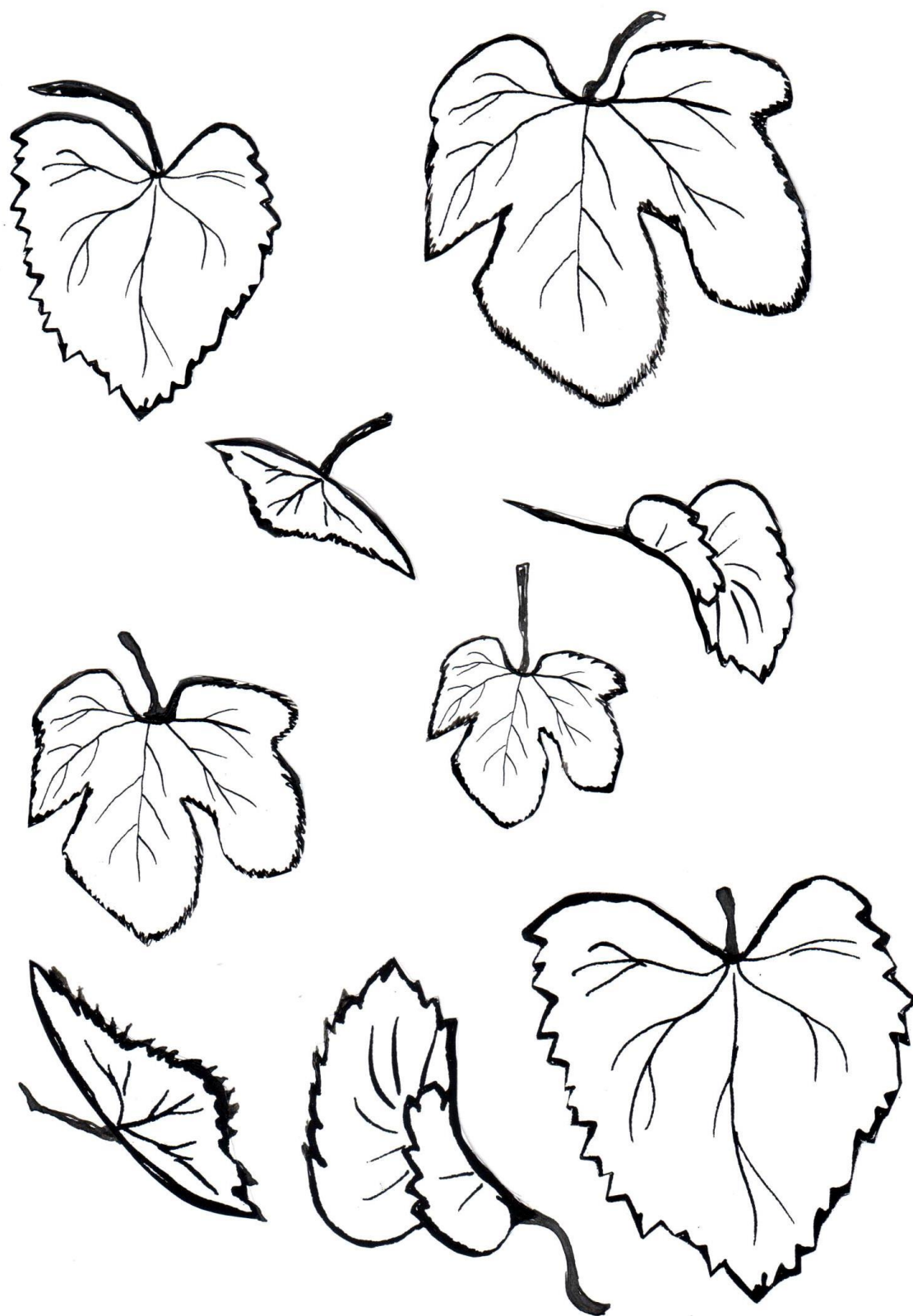
Zkusme si

Mladší:

Na tento týden si také vyrobíme „téma dnešního čtení“ – vinný kmen, který nám bude celý týden připomínat, že se nemáme od Ježíše oddělovat. Přiloženou kresbu listů vybarvěte, vystříhněte a nalepte na větvičky, které si přinesete zvenku (můžete třeba sestavit dvě větvičky do tvaru kříže). Pokud žádné vhodné větve nenajdete, nakreslete si je.

Starší:

Pokud nechcete „vinný kmen“ zpracovávat, jak je popsáno výše, můžete to zkusit jiným způsobem – můžete pořídit fotografii, video, zkusit modelovat, vytvořit hrozen z korálků... možností je mnoho! Svůj výtvar si také někde vystavte, nebo se na něj aspoň několikrát za týden podívejte.

5. neděle velikonoční cyklu B
Jan 15,1-8

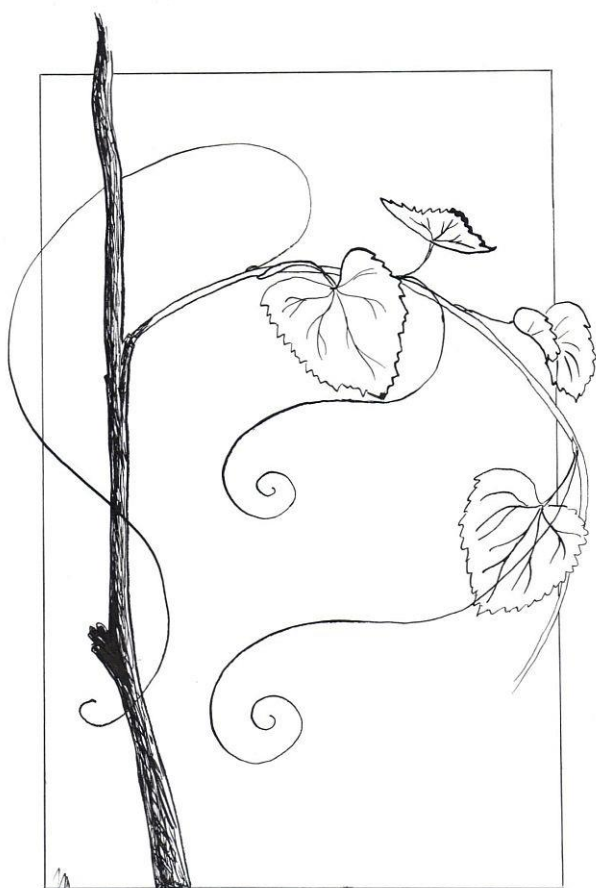
5. neděle velikonoční cyklu B
Jan 15,1-8

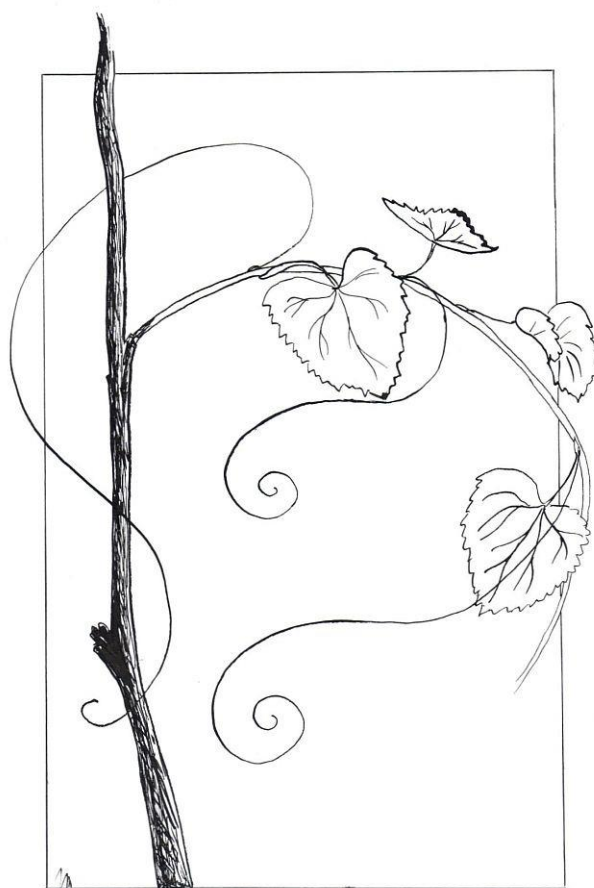
5. neděle velikonoční cyklu B
Jan 15,1-8

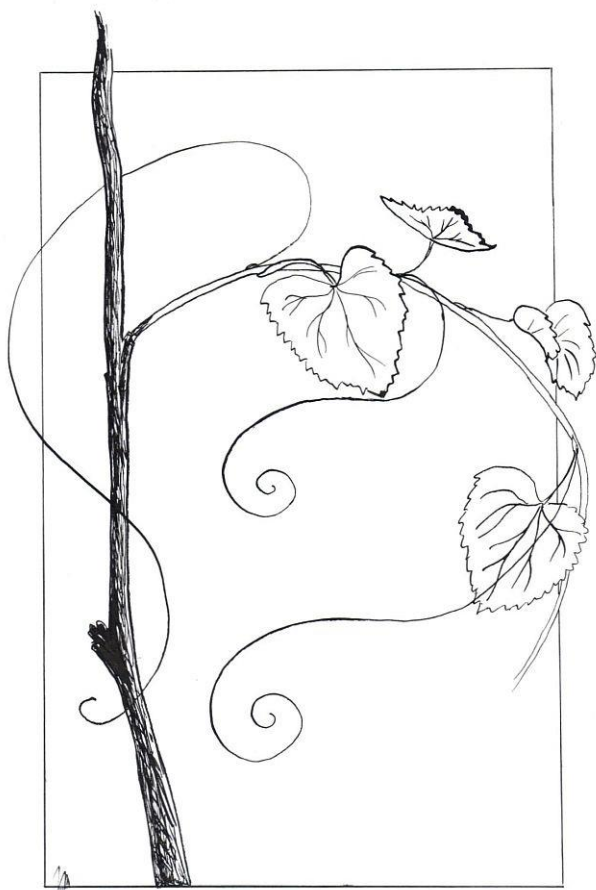
5. neděle velikonoční cyklu B
Jan 15,1-8

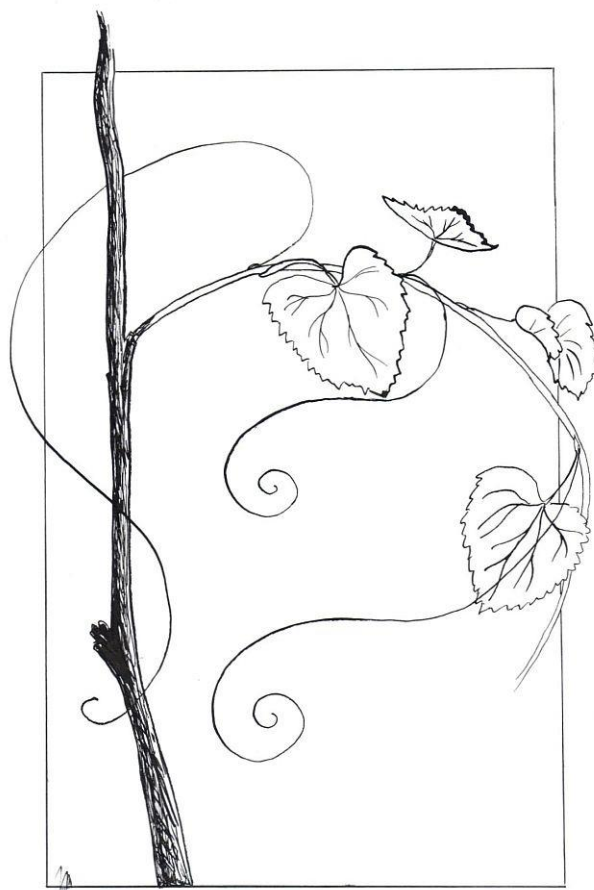
5. neděle velikonoční cyklu B
Jan 15,1-8

5. neděle velikonoční cyklu B
Jan 15,1-8

5. neděle velikonoční cyklu B
Jan 15,1-8

5. neděle velikonoční cyklu B
Jan 15,1-8